

ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ
ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ & ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Καστοριάς 32Α, 71307 Ηράκλειο

Τηλ: 2810.224948, Fax: 2810.225616

Email: pkpfiraklio@minagric.gr

Τα δελτία αναρτώνται στην ιστοσελίδα του υπουργείου
www.minagric.gr και αποστέλλονται μέσω e-mail σε κάθε
ενδιαφερόμενο με αίτημα στο agrodeltiokriti@gmail.com

Εφαρμόζετε πιστά τις οδηγίες χρήσης των φαρμάκων.
Έτσι προστατεύετε εσείς, ο καταναλωτής και το περιβάλλον.

ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΑ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ

Πληροφορίες: MSc Μαρία Ζ. Ροδιτάκη

Παρατηρήσεις υπαίθρου: Σ. Λούρου, Μ. Ροδιτάκη

Νº 4.

Μύγα Μεσογείου: Οι προσβολές αρχίζουν με την ωρίμαση των καρπών (αποπρασινισμός). Δεξιά προσβεβλημένος καρπός.

Διαλευρώδης: Προσβολή και καπνιά.

Κοκκοειδή: Κόκκινη ψώρα (αριστερά) και Παρλατόρια ή Μαύρη ψώρα (δεξιά).

Eutetranychus orientalis: Σταχτιά όψη προσβεβλημένων φύλλων λεμονιάς.

**ΜΥΓΑ
ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ:**
(*Ceratitis capitata*)

Διαπιστώσεις:

Στο δίκτυο παγίδευσης οι πληθυσμοί είναι χαμηλοί έως μέτριοι. Οι καιρικές συνθήκες του φθινοπώρου γίνονται ευνοϊκές για το έντομο και είναι καιρός να ξεκινήσει η προστασία των πολύ πρώιμων ποικιλιών πορτοκαλιών και μανταρινιών.

Η μύγα προσβάλλει τους ώριμους καρπούς αλλά και όσους μπαίνουν στο στάδιο ωρίμασης, βρίσκονται δηλαδή σε αποπρασινισμό. Οι προνύμφες που γεννιούνται και τρέφονται μέσα στον καρπό διαβρώνουν με τη δραστηριότητα τη σάρκα τους προκαλώντας σήψεις και δευτερογενείς μολύνσεις από την είσοδο παθογόνων μικροοργανισμών.

Η καταπολέμηση πρέπει να έχει χαρακτήρα προληπτικό και να στοχεύει στη μείωση του πληθυσμού προτού τα θηλυκά γεννήσουν στους καρπούς. Ποικιλίες που έχουν λεπτή φλούδα είναι περισσότερο ευαίσθητες στις προσβολές.

Μέτρα αντιμετώπισης:

– Συστήνεται εφαρμογή της μεθόδου **μαζικής παγίδευσης με άμεση ανάρτηση παγίδων “προσέλκυσης και θανάτωσης” με ετοιμόχρηστο δόλωμα και εντομοκτόνο.** Η αποτελεσματικότητα της μεθόδου αυξάνεται όταν οι παγίδες αναρτώνται σε ευρεία περιοχή ή ομαδικά πριν την πλήρη ωρίμαση των καρπών. Σε κάθε άλλη περίπτωση πρέπει η περίμετρος του οπωρώνα να ενισχύεται με επιπλέον παγίδες. Η άριστη πυκνότητα και οι οδηγίες ανάρτησης προβλέπονται από τον κατασκευαστή. Η μαζική παγίδευση είναι κατάλληλη μέθοδος προστασίας και των βιολογικών καλλιεργειών με δράση εκλεκτική, χωρίς να επιβαρύνει το περιβάλλον και τους καρπούς.

– Η έναρξη **ψεκασμών κάλυψης** θα γίνει όταν οι καρποί θα είναι σε πλήρη ωρίμαση. Η παρακολούθηση του οπωρώνα και η έγκαιρη διαπίστωση της προσβολής είναι αναγκαία στην επιτυχία της καταπολέμησης. Οι εφαρμογές επαναλαμβάνονται ανάλογα με την ένταση της προσβολής και τη διάρκεια δράσης του εντομοκτόνου όσο οι καιρικές συνθήκες και κυρίως η θερμοκρασία παραμένουν ευνοϊκές. Λόγω της μεγάλης διάρκειας της περιόδου συγκομιδής τονίζεται η σωστή επιλογή των κατάλληλων σκευασμάτων ώστε να αποφεύγεται η συγκέντρωση υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών στους καρπούς και η τήρηση του χρόνου ασφαλείας από την επέμβαση έως τη συγκομιδή όπως αναγράφεται στην ετικέτα.

– Το παράχωμα σε βάθος και η καταστροφή ή απομάκρυνση από τον οπωρώνα καρπών προσβεβλημένων από τη μύγα περιορίζει τις νέες προσβολές.

Σύσταση:

Συνδυασμός των μέτρων αντιμετώπισης και εφαρμογή σε όσο είναι δυνατόν μεγαλύτερη έκταση (συνεργασία παραγωγών) αυξάνει την αποτελεσματικότητά τους.

ΚΟΚΚΙΝΗ ΨΩΡΑ
(*Aonidiella aurantii*)

ΠΑΡΛΑΤΟΡΙΑ
Μαύρη ψώρα
(*Parlatoria zizyphi*)

**ΜΥΤΙΛΟΜΟΡΦΗ
ΨΩΡΑ**
(*Lepidosaphes beckii*)

Οδηγίες:

Παρατηρούνται αυξημένοι πληθυσμοί νεαρών προνυμφικών σταδίων της φθινοπωρινής γενιάς των κοκκοειδών.

– Οι προσβολές περιορίζονται κυρίως με καλλιεργητικούς χειρισμούς που ευνοούν την κυκλοφορία του αέρα στο περιβάλλον των δέντρων όπως κλάδεμα και αραιώμα της πυκνής βλάστησης.

– Σε σοβαρά προσβεβλημένα δέντρα συστήνεται **άμεσα** επέμβαση με εγκεκριμένα εντομοκτόνα. Επιλέγεται σκευάσματα χαμηλής τοξικότητας με ήπια δράση στα ωφέλιμα έντομα ή συνδυασμούς τους με θερινούς πολτούς. Όπου χρησιμοποιηθεί σκέτος θερινός πολτός πρέπει τα δέντρα να είναι ποτισμένα και σε καλή θρεπτική κατάσταση. Λόγω της αστάθειας και του τοπικού χαρακτήρα των καιρικών συνθηκών αυτή την εποχή ενημερώνεστε από τα δελτία πρόγνωσης καιρού πριν την εφαρμογή.

<p>ΨΕΥΔΟΚΟΚΚΟΣ: (<i>Planococcus citri</i>)</p> <p>Οδηγίες:</p>	<p>Στα προσβεβλημένα δέντρα είναι εμφανείς οι προσβολές σε μέρη σκιερά όπου η υγρασία είναι αυξημένη και στα δέντρα με πυκνή βλάστηση. Πάνω στα μελιτώματα δευτερογενώς αναπτύσσονται μύκητες της καπνιάς.</p> <p>– <u>Οπωρώνες όπου οι προσβολές των καρπών ξεπερνούν σε ποσοστό το 10% συστήνεται να γίνει άμεσα επέμβαση.</u> Η συνύπαρξη του ψευδόκκοκου με άλλα κοκκοειδή αντιμετωπίζεται συνδυασμένα.</p>
<p>ΔΙΑΛΕΥΡΩΔΗΣ: (<i>Dialeurodes citri</i>)</p> <p>Οδηγίες:</p>	<p>Οι έντονα ξηροθερμικές συνθήκες του καλοκαιριού δεν ευνόησαν την ανάπτυξη του εντόμου. Σε περιορισμένες προσβολές στις περιοχές του δικτύου παρακολούθησης παρατηρούνται εκκολάψεις και νεαρά στάδια του <u>διαλευρώδη</u>.</p> <p>– Η αντιμετώπιση επιτυγχάνεται με <u>καλλιεργητικούς χειρισμούς για τη μείωση της σχετικής υγρασίας στο φύλλωμα</u> όπως είναι οι περιορισμένες αρδεύσεις και όψιμες λιπάνσεις, ο καθαρισμός και η αφαίρεση των λαιμαργών βλαστών.</p> <p>– <u>Μόνο εφόσον διαπιστώνεται σημαντική προσβολή συστήνεται επέμβαση με εγκεκριμένα σκευάσματα που έχουν ήπια δράση στα ωφέλιμα έντομα ή με θερινούς πολτούς.</u></p>
<p>ΤΕΤΡΑΝΥΧΟΣ: (<i>Eutetranychus orientalis</i>)</p> <p>Οδηγίες:</p>	<p>Προσβάλλει κυρίως τις λεμονιές, λιγότερο μανταρινιές και πορτοκαλιές. Τα προσβεβλημένα δένδρα αποκτούν σταχτιά όψη στα φύλλα και οι καρποί εμφανίζουν χλωρωτικούς αποχρωματισμούς. Παρουσιάζεται φυλλόπτωση στα χαμηλά κλαδιά, μειωμένη παραγωγή και εξασθένιση.</p> <p>– <u>Συστήνεται έλεγχος των δέντρων. Στη διάρκεια του φθινοπώρου αν διαπιστώσετε την παρουσία των χαρακτηριστικών συμπτωμάτων προσβολής σε φύλλα και καρπούς συστήνεται άμεση αντιμετώπιση.</u></p>
<p>ΚΑΠΝΙΑ: (<i>Capnodium spp.</i> <i>Limancia spp., κ.α</i>)</p> <p>Οδηγίες:</p>	<p>Συνθήκες αυξημένης υγρασίας ευνοούν την ανάπτυξη και την εξάπλωση μυκήτων της καπνιάς πάνω σε μελιτώματα διαφόρων εντόμων. Επιφανειακό, μαύρο, λεπτό στρώμα αναπτύσσεται σε όλα τα μέρη του δέντρου μειώνοντας την εμπορική αξία των καρπών.</p> <p>– Η αντιμετώπιση βασίζεται σε έγκαιρη καταπολέμηση των εντόμων που παράγουν μελιτώματα (<i>αλευρώδεις, κοκκοειδή, ψευδόκκοκος</i>).</p> <p>– <u>Φθινοπωρινοί ψεκασμοί με χαλκούχα μυκητοκτόνα περιορίζουν την ανάπτυξη της καπνιάς αλλά και των σήψεων των καρπών που προκαλούνται από μύκητες του γένους φυτόφθορα.</u></p>
<p>ΣΚΑΣΙΜΟ ΚΑΡΠΩΝ:</p> <p>Διαπιστώσεις:</p> <p>Σύσταση:</p>	<p>Ορισμένες ποικιλίες πορτοκαλιών και μανταρινιών παρουσιάζουν ευαισθησία στο σκίσιμο του φλοιού και στο σκάσιμο της σάρκας το φθινόπωρο. Το φαινόμενο αυτό οφείλεται σε απότομες ή/και μεγάλες μεταβολές παραγόντων του περιβάλλοντος (<i>θερμοκρασία, υγρασία αέρα & εδάφους</i>) κατά την περίοδο της ωρίμασης σε συσχέτισμό με τη λεπτή φλούδα των ποικιλιών. Πρόκειται για μια φυσιολογική ανωμαλία των καρπών όπου η φλούδα φαίνεται να σκίζεται μη μπορώντας να ακολουθήσει την ταχύτερη ανάπτυξη της σάρκας.</p> <p>– <u>Ορθή διαχείριση των αρδεύσεων περιορίζει την εκδήλωση σκασιμάτων.</u></p>

Με την συνεργασία της ΔΑΑΚ Χανίων λαμβάνονται δεδομένα για την Π.Ε. Χανίων.

- Χρησιμοποιείτε σκευάσματα φυτοπροστασίας με έγκριση στην καλλιέργεια των εσπεριδοειδών. Στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ <https://1click.minagric.gr/oneClickUI/frmFytoPro.zul> στις επιλογές: **ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ & ENTOMO (Εξθρό)** και **ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ & ΑΣΘΕΝΕΙΑ** μπορείτε να ενημερώνεστε σε κάθε καλλιέργεια (πορτοκαλιά, μανταρινιά, λεμονιά, κ.ά.) για τα εγκεκριμένα εντομοκτόνα και μυκητοκτόνα σύμφωνα με τις τελευταίες τροποποιήσεις των εγκρίσεων.

- Εφαρμόζετε τις οδηγίες που αναγράφονται στην ετικέτα συσκευασίας κάθε σκευάσματος. Τηρείτε αυστηρά το χρόνο που αναγράφεται μεταξύ τελευταίας επέμβασης και συγκομιδής.
- Επιλέγετε εκλεκτικά σκευάσματα με ήπια και περιορισμένη δράση σε ωφέλιμα έντομα (αρπακτικά, παρασιτοειδή).
- Η πρακτική των απέκαστων ζωνών συντελεί στη διατήρηση των ωφέλιμων εντόμων. Οι ζώνες αυτές αποτελούν το 15-20% του συνόλου των δέντρων της καλλιέργειας και εναλλάσσονται μέσα στον οπωρώνα από χρονιά σε χρονιά.
- Για την προστασία των υδρόβιων οργανισμών αφήνετε μια απέκαστη ζώνη προστασίας 21 μέτρων από τα επιφανειακά ύδατα.

Ηράκλειο 17 Σεπτεμβρίου 2024

Η Προϊσταμένη Τμήματος

Κληρονόμου Ευφροσύνη